

Kancelaria Radcy Prawnego

Iwona Wójcik – Nikitiuk

ul. M. C. Skłodowskiej 3 lok. 4, kod: 15 - 095 Białystok
tel. (085) 7442720, fax 7442408

www.radcowska.eu, www.radcowska.bialystok.pl

mail: kancelaria.iwn@wp.pl

Białystok, 02.01.2012 r.

Pan Adam Gryka
Przewodniczący NSZZFiPW
w Białymstoku

Opinia prawna

Opinia prawna w przedmiocie ustalenia zakresu obowiązywania ustawy o związkach zawodowych w związku z przyznawanymi nagrodami, premiami i innych świadczeń określonych art. 28 ustawy o związkach zawodowych funkcjonariuszom Służby Więziennej, a zatem czy w przypadku braku tych regulaminów przydział powyższych świadczeń powinien być dokonywany w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową istniejącą w Służbie Więziennej oraz ustalenie ograniczeń w zakresie korzystania przez organizację związkową z uprawnień przewidzianych ustawą o związkach zawodowych jak i ustawy o Służbie Więziennej.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej Funkcjonariusze mogą zrzeszać się w związku zawodowym na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 ze zm.), ograniczenia w funkcjonowaniu tej organizacji określone są tą właśnie ustawą gdzie wyraźnie mowa jest iż w służbie tej można utworzyć tylko jeden związek, nadto związek ten nie ma prawa do strajku. Są to podstawowe ograniczenia związane wyłącznie ze specyfiką Służby Więziennej i jej znaczeniem dla sprawowania podstawowych funkcji jaką jest bezpieczeństwo w kraju. Podobne ograniczenia dotyczą zarówno w Policji jak i Straży Granicznej oraz NIK. Zakres ograniczenia w stosowaniu ustawy o związkach zawodowych określa ustawa związkowa, która zgodnie z art. 2 ust. 6 mówi, iż do praw związkowych funkcjonariuszy (...) Służby Więziennej (...) stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z odrębnych ustaw.

Z powyższej analizy przepisów wynika że podobnie jak w przypadku innego rodzaju służb paramilitarnych tak i w Służbie Więziennej dochodzi do ograniczeń w stosowaniu

przepisów ustawy o związkach zawodowych, jednakże ograniczenia te muszą wynikać wprost z przepisów prawa tak jak to ma miejsce w przypadku zakazu strajku czy ilości tworzenia związków określonych ustawą o Służbie Więziennej, także Policji i in. Podobne ograniczenie nie występuje w przypadku podziału środków z funduszy istniejących w zakładzie jak i innych świadczeń. Wprawdzie z brzmienia art. 27 ustawy o związkach zawodowych wynika, iż: ustalanie zasad wykorzystania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, w tym podział środków z tego funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności, ustala pracodawca w regulaminie uzgodnionym z zakładową organizacją związkową, zaś przyznawanie pracownikom świadczeń z funduszu, o którym mowa wyżej dokonywane jest w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową; natomiast regulaminy nagród i premiovania są ustalane i zmieniane w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową; co dotyczy także zasad podziału środków na wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych w państwowej jednostce sfery budżetowej. Jednakże z brzmienia tego przepisu jak i wcześniej przytoczonych nie sposób wyprowadzić wniosek, że jeśli brak jest stosowanych regulaminów to jednocześnie oznacza brak kompetencji związku do uzgadniania podziału tych środków.

Takie rozumienie przepisów wskazywałoby na obejście przepisów prawa, bowiem wystarczyłoby nie sporządzać stosowanego regulaminu aby móc skutecznie ograniczyć prawa związku do wypowiedania się w kwestii regulowanej art. 27 ww ustawy. Podobne stanowisko wyrazić należy mając również na uwadze fakt, że, mimo iż zasady przyznawania nagród i premiovania i innych świadczeń zgodnie z art. 205 i 207 ustawy o Służbie Więziennej określają stosowane rozporządzenia, które mogą zastępować regulaminy to nie zwalnia zakładu od obowiązku uzgadniania tych kwestii ze związkami zawodowymi, zwłaszcza, że niejednokrotnie zagadnienia te są uznaniowe, a rozporządzenia nie określają z góry szczegółowych reguł ich przyznawania ale ogólnie je kodyfikują.

Wobec czego skoro kompetencja uzgadniania w świetle art. 27 ustawy o związkach zawodowych przyznana jest treścią tej ustawy to aby skutecznie była ograniczona niezbędna jest tu regulacja wykluczająca te uprawnienia podobnie jak to ma miejsce w przypadku zakazu strajku. Zatem tylko wyraźny zakaz określony ustawą o Służbie Więziennej może spowodować brak możliwości konsultowania tych zagadnień ze związkami zawodowymi.

*Radca Prawny
Iwona Wójcik- Nikitiuk*